

POSTANOWIENIE

26 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 26 marca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko Z. J.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Z. J.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z 1 lutego 2024 r., I AGa 161/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Pozwany Z. J. wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 1 lutego 2024 r., wydanego w sprawie z powództwa P. sp. z o.o. o zapłatę.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania, pozwany wskazał na jej oczywistą zasadność, wynikającą z naruszenia art. 73 u.k.w.h. poprzez zastosowanie wobec pozwanego zasad odpowiedzialności wekslowej w miejsce właściwego w sprawie reżimu odpowiedzialności rzeczowej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno zostać oparte o jedną z przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Każda z nich z kolei wymaga przytoczenia ustalonych w orzecznictwie elementów koniecznych do wykazania, iż wskazana przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania występuje w danej sprawie.

Przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni. Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarżący powinien uzasadnić tę oczywistość, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie może więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych, ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia. (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżący nie uzasadnił wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w wystarczający sposób.

Do szczególnych uprawnień dłużnika rzeczowego należy możliwość podnoszenia przeciwko wierzycielowi nie tylko zarzutów własnych, ale także wszelkich zarzutów, które przysługiwałyby dłużnikowi osobistemu, choćby tamten się ich zrzekł lub z nich nie korzystał (art. 73 u.k.w.h.). Pochodną tej zasady jest przyjęcie, że tytuł egzekucyjny wystawiony przeciwko dłużnikowi osobistemu nie może być podnoszony przeciwko dłużnikowi rzeczowemu. Dłużnik rzeczowy powinien bowiem mieć własną szansę obrony swoich praw, w tym podnoszenia

zarzutów, które przysługiwałyby dłużnikowi osobistemu ze stosunku podstawowego, w oddzielnym postępowaniu.

Innymi słowy, dłużnikowi rzeczowemu przysługują dwie grupy zarzutów – zarzuty własne (związane zasadniczo z wadliwością samego trybu ustanowienia lub przeniesienia hipoteki) oraz zarzuty cudze, czyli takie, którymi dłużnik osobisty mógł kwestionować stosunek podstawowy (zob. np. wyrok SN z 6 kwietnia 2023 r., II CSKP 491/22, OSNC 2023, nr 11, poz. 112).

Sądy orzekające w niniejszej sprawie nie wykroczyły przeciwko opisanym zasadom. Skarżący miał możliwość swobodnego podnoszenia w postępowaniu wszelkich zarzutów, które niweczyłyby zabezpieczony wekslem stosunek podstawowy. Nie przytoczył jednak na tę okoliczność żadnych faktów ani dowodów, które mogłyby doprowadzić do upadku zabezpieczenia rzeczowego na jego majątku. Przyczyną uwzględnienia powództwa był zatem brak wykazania przez pozwanego relewantnych prawnie okoliczności, nie zaś zastosowanie wobec niego niewłaściwego systemu odpowiedzialności czy też przekroczenie zakresu związania prawomocnym wyrokiem określonego w art. 365 k.p.c.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zaś na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[a.ł.]